

ปุ๋ยสังกัด ช่วยลดต้นทุน

รายงานจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยถึงการสำรวจกลุ่มเกษตรกร ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลห้วยขมิ้น อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่งนำเทคโนโลยี “ปุ๋ยสังกัด” มาทดลองใช้ในการเพาะปลูก พบว่า สามารถลดปริมาณการใช้ปุ๋ยในนาข้าวได้ โดยในปี 2550 ใช้ปุ๋ยเคมีประมาณ 95 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นค่าปุ๋ย 1,283 บาท/ไร่ เมื่อเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยสังกัด ในช่วงปี 2551-2555 พบว่า มีการใช้ปุ๋ยเคมีประมาณ 33 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นค่าปุ๋ย 610 บาท/ไร่ ทำให้ลดค่าปุ๋ยได้ไร่ละ 673 บาท

สำหรับการใช้ปุ๋ยสังกัดนั้น จะต้องตรวจสอบชุดดิน เก็บตัวอย่างดินมาวิเคราะห์ เพื่อหาสัดส่วนปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมในแต่ละแปลง โดยเกษตรกรจะผสมปุ๋ยเคมีเองตามผลการวิเคราะห์ดิน กลุ่มเกษตรกรจะสั่งซื้อปุ๋ยเคมีจากผู้ผลิตโดยตรง ทำให้สามารถซื้อปุ๋ยเคมีได้ในราคาที่ต่ำลง เมื่อปี 2550 กลุ่ม

เกษตรกรซื้อปุ๋ยเคมีจำนวนเงิน 1.7 ล้านบาท และในปี 2555 กลุ่มเกษตรกรซื้อปุ๋ยเคมีลดลงเหลือ 1 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 44 นอกจากนี้ พบว่า ในปี 2551 มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการปุ๋ยเคมีสังกัด จำนวน 5 ราย เนื้อที่ปลูกข้าว 237 ไร่ และในปี 2555 พบว่า มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นเป็น 52 ราย เนื้อที่ปลูกข้าว 3,160 ไร่ หรือเพิ่มขึ้น 10 เท่า และ 13 เท่า ตามลำดับ

นอกจากการใช้เทคโนโลยีปุ๋ยสังกัด กลุ่มเกษตรกรยังมีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ปุ๋ยพืชสด รวมทั้งใช้เทคโนโลยีการดีดดินเพื่อให้วัชพืชลดลง มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน และลดการเผาฟางข้าว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้การปลูกข้าวในช่วงปี 2551-2555 มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลงจากปี 2550 ประมาณ ร้อยละ 10 และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.